

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท ๔ ของเจ้าอาวาสในอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์” การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

- ๓.๑. รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การหาคุณภาพของแบบสอบถาม
- ๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

๓.๑. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

๓.๒. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ผู้นำชุมชนในแต่ละหมู่บ้านในเขตอำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์จำนวน ๔๖๐ คน จากการเปิดตารางของเครซี (Krejcie) และมอร์แกน (Morgan)^๑ ระดับความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ 5% และระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๑๐ คน โดยผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

^๑ ธาณินทร์ ศิลป์จารุ, การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS, พิมพ์ครั้งที่ ๑๐, (กรุงเทพมหานคร : บิซิเนสอาร์แอนด์ดี, ๒๕๕๒), หน้า ๔๘- ๔๙.

ตารางที่ ๓.๑ แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ตำบลในเขตอำเภอสมเด็จ	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
องค์การบริหารส่วนตำบลสมเด็จ	๕๐	๒๐
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวง	๘๕	๕๐
องค์การบริหารส่วนตำบลแขงบาตาล	๗๕	๓๐
องค์การบริหารส่วนตำบลมหาไชย	๕๐	๒๐
องค์การบริหารส่วนตำบลหมื่น	๕๕	๒๕
องค์การบริหารส่วนตำบลผาเสวย	๕๕	๒๕
องค์การบริหารส่วนตำบลศรีสมเด็จ	๔๐	๒๐
องค์การบริหารส่วนตำบลลำห้วยหลวง	๕๐	๒๐
รวมประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๔๖๐	๒๑๐

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

๓.๓. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๓.๑ ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถามมีดังนี้

๑) ศึกษาเอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ เรื่องการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท ๔ ของเจ้าอาวาสในเขตปกครองคณะสงฆ์ อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ แล้วกำหนดเป็นกรอบ ปังจัยให้ครอบคลุม เนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ทำการวิจัย

๒) สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท ๔ ของเจ้าอาวาสในเขตปกครองคณะสงฆ์ อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ตามกรอบปังจัยที่กำหนดไว้ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น ๓ ตอนดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ ตำแหน่ง มีลักษณะเป็นแบบปลายปิดให้เลือกตอบ (Check List) จำนวน ๕ ข้อ

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท ๔ ของเจ้าอาวาสในเขตปกครองคณะสงฆ์ อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ ประกอบด้วย ๑.ด้านฉันทะ ๒.ด้านวิริยะ ๓.ด้านจิตตะ ๔.ด้านวิมังสา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ๕ ระดับคือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

คะแนน การแปลความหมาย

๕ หมายถึง การบริหารตามหลักอิทธิบาท ๔ งานมากที่สุด

๔ หมายถึง การบริหารตามหลักอิทธิบาท ๔ มาก

๓ หมายถึง การบริหารตามหลักอิทธิบาท ๔ ปานกลาง

๒ หมายถึง การบริหารตามหลักอิทธิบาท ๔ น้อย

๑ หมายถึง การบริหารตามหลักอิทธิบาท ๔ น้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท ๔ มีลักษณะเป็นแบบคำถามปลายเปิด (Open ended Questionnaire) จำนวน ๔ ข้อ

๓) นำแบบสอบถามที่สร้างแล้วไปหาคุณภาพต่อไป

๓.๓.๒ การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาหาคุณภาพของแบบสอบถาม โดยการหาความเที่ยงตรง (Validity) และความเชื่อมั่น (Reliability) ดังนี้

๑. การทดสอบหาความเที่ยงตรง (Validity) นั้นผู้วิจัยได้นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ไปนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๕ ท่าน ประกอบด้วยคณาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งด้านพุทธศาสตร์และด้านสังคมศาสตร์ ในมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ช่วยตรวจสอบความถูกต้องครอบคลุมของข้อคำถาม และแก้ไขปรับปรุงข้อคำถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญเพื่อให้เกิดความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) รายนามผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้

(๑) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ บุญทิศา ไชวศิริธร อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(๒) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ธวัชชัย ไชยสา อาจารย์ประจำหลักสูตร สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(๓) อาจารย์ ดร. ยุทธนา ประณีต อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(๔) อาจารย์ ดร. พิรพงษ์ มาลา อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

(๕) อาจารย์ ดร. ธนวัฒน์ อัมพนันท์ อาจารย์ประจำ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่สร้างขึ้น มาหาค่าดัชนีด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องตาม วัตถุประสงค์ของแต่ละข้อ (Index of Item Objective Congruence : IOC) ได้ค่า IOC มากกว่า ๐.๕ ขึ้นไปทุกข้อ

๒. หาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุง แก้ไข จากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๓๐ คน แล้วนำมาตรวจให้ คะแนน เพื่อหาสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient) ของความเชื่อมั่นตามวิธีการ ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับมากกว่า ๐.๕

๓. ปรับปรุงแบบสอบถามให้เป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์สำหรับใช้จริงต่อไป

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูล ดังนี้

๑) ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโครงการหลักสูตร พุทธ ศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อ ขอ อนุญาตผู้นำชุมชนในการทำการเก็บรวบรวมข้อมูล

๒) ผู้วิจัยได้ทำการแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างและรับกลับคืนด้วยตนเอง

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย ทาง สังคมศาสตร์ ดังนี้

๑) สถานภาพส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยการหา ค่าความถี่ (frequency) และ ค่าร้อยละ (percentage)

๒) การบริหารงานตามหลักอิทธิบาท ๔ ของเจ้าอาวาสในเขตปกครองคณะสงฆ์อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ วิเคราะห์โดยการหา ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation)

๓) การเปรียบเทียบการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท ๔ ของเจ้าอาวาสในเขตปกครองคณะ สงฆ์อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ วิเคราะห์โดย การทดสอบค่าที (t-test) และการวิเคราะห์ความ แปรปรวนทางเดียว (One way analysis of variance) และในกรณีที่พบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย จึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญที่น้อยที่สุด (Scheffe')

๔) ข้อมูลปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการบริหารงานตามหลัก อิทธิบาท ๔ ที่ได้จากแบบสอบถามวิเคราะห์โดยการเขียนความเรียง และจัดกลุ่ม

๕) เกณฑ์การพิจารณาค่าเฉลี่ยเกี่ยวกับการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท ๔ ของเจ้าอาวาสในเขตปกครองคณะสงฆ์อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์ มีดังนี้^๒

ช่วงค่าเฉลี่ย การแปลความหมาย

๔.๕๐ – ๕.๐๐ มีการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท ๔ ของเจ้าอาวาสอยู่ในระดับมากที่สุด

๓.๕๐ – ๔.๔๙ มีการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท ๔ ของเจ้าอาวาสอยู่ในระดับมาก

๒.๕๐ – ๓.๔๙ มีการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท ๔ ของเจ้าอาวาสอยู่ในระดับปานกลาง

๑.๕๐ – ๒.๔๙ มีการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท ๔ ของเจ้าอาวาสอยู่ในระดับงานน้อย

๑.๐๐ – ๑.๔๙ มีการบริหารงานตามหลักอิทธิบาท ๔ ของเจ้าอาวาสอยู่ในระดับน้อยที่สุด

^๒ ชูศรี วงศ์รัตนะ, เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย, พิมพ์ครั้งที่ ๗, (กรุงเทพมหานคร : เทพเนรมิต, ๒๕๔๑), หน้า ๗๕.